

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

[97/11012]

Beslissing van 7 januari 1997 nr. 97-C/C-1

Raad van de Mededinging

Inzake:

Henkel KGaA, Henkelstrasse 67
40191 Düsseldorf (Duitsland),
en

Loctite Corporation, Columbus, Boulevard 10
Hartford, Connecticut 06106 (USA).

Op 29 november 1996 heeft HC Investments Inc (holdingvennootschap van de groep Henkel) gevestigd te 1100 North Market Street, Wilmington, Delaware 19890, USA door middel van Meester Dirk Vandermeersch (Cleary, Gottlieb, Steen & Hamilton) een concentratie aangemeld, nadat zij op 18 november 1996 had laten weten de concentratie te zullen aanmelden.

De Raad voor de Mededinging nam inzage van het dossier en het met redenen omkleed verslag van de Dienst voor de Mededinging hem medegedeeld op 20 december 1996.

Partijen werden opgeroepen voor de zitting van 7 januari 1997.

De Raad hoorde de heer B. Stulens, rapporteur, namens de Dienst in zijn verslag, evenals Mr. D. Vandermeersch namens de aanmeldende partij.

HC Investments heeft op 6 november 1996 in de USA een openbaar bod uitgebracht op de aandelen van Loctite Corporation die zij nog niet in het bezit had met het oog op het verwerven van de controle over Loctite in haar geheel. Tevoren beschikte HC Investments over 3,4 % van het totaal aantal aandelen.

Na een eerste afwijzing hebben de Raden van bestuur van Henkel KGaA en Loctite Corporation overeenstemming bereikt betreffende de overname. De Raad van Bestuur van Loctite heeft dan ook haar aandeelhouders aangeraden op het bod in te gaan. Het bod is verstreken op 20 december 1996.

De aanmeldende partijen zijn ondernemingen in de zin van art. 1 W.B.E.M.

De aangemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 9, § 1, b van dezelfde wet.

Het doel van de concentratie bestaat voor Henkel erin een betere toegang te krijgen op de Amerikaanse markt.

De groep Henkel KGaA realiseerde in 1995 een geconsolideerde omzet van 292 miljard BEF en op de volgende markten wordt een gecombineerd aandeel van meer dan 25 % bereikt:

1. de markt van cyanoacrylaatlijmen voor industriële toepassingen;
2. de markt van anaërobe lijmen voor industriële toepassingen;
3. de markt voor consumentenlijmen.

De beide drempels zijn aldus overschreden zodat de concentratie onder de wet valt.

De aanmelding is geschied buiten de door de wet bepaalde aanmeldingstermijn. De aanmeldende partij vroeg de Raad rekening te houden met de bijzondere omstandigheden waarin de aanmelding tot stand is moeten komen:

- de drempels voor concentratiecontrole op EG-vlak werden niet bereikt;
- de aanmeldende partij heeft op 18 november 1996 de Dienst verwittigd;
- de aanmeldende partij bekwaam geen medewerking van Loctite Corporation wat het verzamelen van de nodige gegevens heeft bemoeilijkt.

De Raad doet in die omstandigheden geen toepassing van artikel 37, § 2 W.B.E.M.

De groep Henkel is een wereldwijde producent van een breed gamma van chemische producten:

- basischemicaliën;
- chemicaliën voor metaalbehandeling;
- lijm- en dichtingsproducten;
- cosmetische producten;
- detergents en schoonmaakproducten;
- industriële schoonmaak- en hygiëneproducten.

Loctite is actief op volgende markten:

1. de markt voor doseerapparatuur voor reactiekleefstoffen;
2. de markt voor industriële reactiekleef- en afdichtingsmiddelen (met uitzondering van de anaërobe lijmen en de cyanoacrylaatlijmen);
3. de markt van de cyanoacrylatlijmen voor industriële toepassingen;
4. de markt van de anaërobe lijmen voor industriële toepassingen;
5. de markt voor consumentenlijmen;
6. de auto-motive markt.

De markten van de cyanoacrylaatlijmen en de markten voor anaërobe lijmen voor industriële toepassingen moeten als afzonderlijke markten worden beschouwd omdat deze niet substitueerbaar zijn met andere lijmen.

Dit uitgangspunt wordt weliswaar door de aanmelder betwist, maar de Raad volgt de dienst in verband met de afzonderlijke afbakening van deze markten op basis van een antwoord op een vraag aan een concurrent en een afnemer.

Henkel is actief in de sector van de lijm- en afdichtingsproducten op dezelfde markten als Loctite Corporation behoudens op de auto-motive after markt. Er is duidelijk een horizontale relatie.

Er bestaan geen verticale relaties tussen de activiteiten van Loctite Corporation en de Henkel-groep.

Geen enkele van de ondervraagde ondernemingen heeft opmerkingen gemaakt over het feit dat de concentratie geen gevolgen zal hebben op de andere markten waarop de Henkel-groep aanwezig is zodat mag verondersteld worden dat de concentratie-operatie op deze markten geen gevolgen zal hebben.

De relevante geografische markt voor deze concentratie is België.

Er moet evenwel rekening gehouden worden met het internationale karakter van de betrokken markten. Die laatste zijn de markten waar Loctite Corporation actief is.

De betrokken markten met meer dan 25 % marktaandeel zijn:

1. de markt van de cyanoacrylaatlijmen voor industriële toepassingen;
2. de markt van de anaërobe lijmen voor industriële toepassingen;
3. de markt voor consumentenlijmen.

De markten van cyanoacrylaatlijmen en anaërobe lijmen zijn zeer sterk geconcentreerd zodat de concentratie een machtspositie op deze markten tot gevolg kan hebben. Op de markt van de consumentenlijmen is het gecombineerde marktaandeel evenwel beperkter en er is zelfs een concurrent op deze markt met een groter marktaandeel.

Toch besluit de Raad zich niet tegen de concentratie te verzetten :

1. de betrokken ondernemingen hebben geen productie-eenheden in België;
2. de markten waar de hoogste marktaandelen worden bereikt halen een beperkte omzet in België;
3. de betrokken markten dienen eerder in een Europese dan wel mondiale context te worden gezien en in het buitenland en andere continenten blijken er voldoende leveranciers aanwezig te zijn;
4. er zijn geen toetredingsbarrières (kapitaal, technologie, merkbekendheid, transportkost...);
5. de bedoeling is het verwerven van een belangrijke positie op de Amerikaanse markt;
6. het Bundeskartellamt heeft zich niet tegen de concentratie te verzet;
7. de ondervraagde ondernemingen hebben allen gesteld dat er in het buitenland voldoende alternatieven bestaan;
8. de klanten van Loctite Corporation zijn multinationale ondernemingen die over een sterke onderhandelingsmacht beschikken.

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 33, § 2, b WBEM besluit de Raad zich niet te verzetten tegen de concentratie.

Om deze redenen,

De Raad voor de Mededinging,

Gelet op de voorhanden zijnde gegevens, verzet zich niet tegen de concentratie.

Aldus uitgesproken bij beslissing van 7 januari 1997 door de Kamer van de Raad voor de Mededinging, samengesteld uit P. Vanhelsmont, Voorzitter van de Kamer, J. Van Ooteghem, P. Eeckman en P. Van Cayseele, leden van de Raad.